## МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ "ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА"

**ІКНІ** Кафедра **ПЗ** 

## **3BIT**

до лабораторної роботи  $N_2$  6 **3 дисципліни:** "Архітектура комп'ютера" **на тему:** "Програмування арифметичного співпроцесора мікропроцесорів x86"

> > Львів – 2022

**Тема роботи:** Програмування арифметичного співпроцесора мікропроцесорів x86.

**Мета роботи:** розвинути навики складання програми для арифметичного співпроцесора мовою асемблера для обчислення математичного виразу, відтранслювати і виконати в режимі відлагодження програму, складену відповідно до свого варіанту, обчислити заданий вираз в програмі мовою С та порівняти результати.

Варіант: 30

30 
$$\frac{4/a - \cos(c*a) + \sqrt{23*c - 4}}{8.4*c - \frac{d}{9} + 13*a}$$
 a = 4.3 c=7.1 d=1.2

### Теоретичні відомості

Арифметичний процесор або співпроцесор - це цифровий пристрій, призначений для апаратного виконання арифметичних операцій над дійсними (з плаваючою комою) числами. Наявність співпроцесора дозволяє значно прискорити роботу програм, що виконують обчислення з високою точністю, тригонометричні розрахунки та опрацювання інформації, яка повинна бути подана у вигляді дійсних чисел. В перших моделях мікропроцесорів Intel співпроцесора не було, він виготовлявся у вигляді окремої інтегральної мікросхеми і входив в склад комп'ютерів як опція. Починаючи з моделі і486DX співпроцесор розміщується на тому ж кристалі, що і основний процесор.

Співпроцесор має вісім 80-розрядних регістрів R0 - R7 для зберігання чисел з плаваючою комою, організованих у вигляді кільцевого стека. Номер регістра, який на даний момент перебуває на вершині стека, вказується в 3-бітовому полі ТОР, що міститься в слові стану. При написанні програм, в яких використовуються команди з плаваючою комою, до вершини стека можна звернутися за допомогою операнда ST(0) (або просто ST). В командах можна також використовувати відносні до вершини стека операнди ST(1) ... ST(7). Абсолютні імена регістрів типу R0, R1, ... R7 використовувати не можна.

При виконанні команд з плаваючою комою їх операнди зберігаються в десятибайтових регістрах у розширеному форматі з подвійною точністю. При збереженні результату арифметичної операції в пам'яті співпроцесор автоматично перетворює його з розширеного формату в ціле або довге ціле число, а також в коротке або довге дійсне число.

Основний процесор і співпроцесор можуть обмінюватися значеннями з плаваючою комою тільки через оперативну пам'ять. Тому перед викликом команди співпроцесора її операнд завжди повинен міститися в пам'яті. При цьому співпроцесор завантажує число з пам'яті в свій стек регістрів і виконує над ним арифметичну операцію.

Мнемоніки команд з плаваючою комою завжди починаються з літери F/f, щоб їх можна було відрізнити від інших команд основного процесора. Друга

літера в мнемоніці (зазвичай це B/b або I/i) визначає спосіб інтерпретації операнда, що міститься в пам'яті. Літера B свідчить про те, що оператор поданий в двійково-десятковому коді (Binary-Coded Decimal, або BCD). Літера I говорить про те, що оператор поданий у вигляді цілого значення. Якщо ці літери не вказані, то передбачається, що оператор міститься в пам'яті в одному з форматів чисел із плаваючою комою. До прикладу, команда FBLD оперує з двійково-десятковими числами (BCD-числами), команда FILD - з цілими числами, а FLD - з дійсними, поданими в форматі з плаваючою комою.

У командах з плаваючою комою можна вказати максимум два оператори, причому один з них - це ім'я одного з регістрів з плаваючою комою. Безпосередньо задані операнди не використовуються. Як операнди не можна також використовувати імена регістрів загального призначення основного процесора, таких як АХ або ЕВХ. Не дозволені також операції типу "пам'ятьпам'ять".

### Індивідуальне завдання

- 1. Складіть програму обчислення виразу за допомогою команд співпроцесора для WINDOWS.
- 2. Перевірте результат роботи асемблерної програми, порівнявши його з результатом програми мовою Сі.
- 3. У звіті наведіть текст програми, копії вікон з результатами.
- 4. Зробіть висновки про виконану роботу.

30 
$$\frac{4/a - \cos(c*a) + \sqrt{23*c - 4}}{8.4*c - \frac{d}{9} + 13*a}$$
 a = 4.3 c=7.1 d=1.2

### Хід виконання

- 1. Склав програму обчислення виразу за допомогою команд співпроцесора.
- 2. Склав програму обчислення виразу на мові Сі.
- 3. Перевірив результат роботи асемблерної програми порівнявши його з результатом програми мовою Сі.

| Name  | Value       |
|-------|-------------|
| ് RES | 0.115287252 |
|       |             |

# Result=0.115287

### Результат роботи програми на мові С

### Код програми на мові Асемблера

```
.686
       .model flat, stdcall
       .stack
       .data
      A REAL4 4.3
      B REAL4 7.0
      D REAL4 1.2
      C1 REAL4 4.0
      C2 REAL4 23.0
      C3 REAL4 4.0
      C4 REAL4 8.4
      C5 REAL4 9.0
      C6 REAL4 13.0
      RES REAL4 ?
       .code
main:
      finit ; init
      fld C1
      fdiv A; C1 / A
      fld B
      fmul A; B * A
      fcos; cos(C*A)
      fsubp ST(1), ST(0); C1/A - cos(B*A)
      fld
            C2
      fmul B
      fsub C3
      fsqrt; sqrt(C2*B - C3)
      faddp ST(1), ST(0); sqrt(C2*B - C3) + C1/A - cos(B*A)
      fld C4
      fmul B; C4 * B
      fld D
      fdiv C5; D / C5
      fsubp ST(1), ST(0); C4 * B - D / C5
      fld C6
```

```
fmul A; C6 * A
faddp ST(1), ST(0); C4 * B - D / C5 + C6 * A
fdivp ST(1), ST(0); (sqrt(C2*B - C3) + C1/A - cos(B*A)) / (C4 * B - D / C5 + C6 * A)
fst RES
RET
END main
```

### Код програми на мові С

#### Висновки

На цій лабораторній роботі я розвинув навики складання програми для арифметичного співпроцесора мовою асемблера для обчислення математичного виразу, відтранслював і виконав в режимі відлагодження програму, складену відповідно до свого варіанту, відлагодив та перевірив виконання тесту.